

buurten

GEMEENSCHAPSKRANT

SINT-GENESIUS-RODE • JAARGANG 26 • NR 6 • SEPTEMBER 2023
UITGAVE VAN GC DE BOESDAALHOEVE EN VZW 'DE RAND'

FR • DE • EN
traductions
Übersetzungen
translations

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Met Jens Goos
op wandel in de
Kwadebeekvallei

Boswachter Tijn over
zijn mooiste werkplek:
het Zoniënwoud

Isabelle A
Akoestische set
in de Boesdaalhoeve

FR • DE • EN
traductions
Übersetzungen
translations

Nieuw zorgproject krijgt vorm

Voor het eerst zijn er beelden vrijgegeven van het nieuwe zorgproject op de OCMW-campus aan de Zoniënwoodlaan. Dat komt er op de plaats van het vroegere rusthuis. Het consortium Vanderstraeten-Archipelago heeft een masterplan voorgesteld dat nu verder uitgewerkt zal worden. Concreet zal er een nieuwbouw worden opgetrokken die aansluit bij de assistentiewoningen en het nieuwe woonzorgcentrum dat enkele jaren in gebruik is. In de nieuwbouw komen assistentiewoningen, zorgwoningen en kamers voor kortverblijf. Verder zijn er een polyvalente ruimte, kantoren en een dienstencentrum ingepland. Een van de blikvangers is het kinderdagverblijf. In totaal wordt een oppervlakte van 4.590 m² ingevuld met zorgfuncties. In de nieuwbouw moet er maximaal daglicht binnenvallen, komt er extra aandacht voor groen en de site zelf zal autoluw worden. Het gemeentebestuur geeft binnenkort meer uitleg over het grootste project van deze legislatuur. In december raakte bekend dat het project fors duurder wordt dan wat het gemeentebestuur had begroot. Het bedrag van 7 miljoen euro is opgetrokken naar 9 miljoen euro. Onder andere het feit dat de gemeente naast een grote subsidie grijpt, is een van de redenen waarom meer geld wordt uitgetrokken. (BK)

Geen Vlaamse eenheidslijst meer

Zeven van de tien gemeente-/OCMW-raadsleden van de Vlaamse eenheidslijst Engagement 1640 lanceren een nieuw politiek project. 'Tijdens de huidige legislatuur werd geleidelijk aan duidelijk dat de beleidsvisie van de N-VA-mandatarissen te veel afwijkt van de ideeën, voorstellen en initiatieven van de andere raadsleden van Engagement 1640', aldus schepen Anne Sobrie.

Het was al een tijd geen geheim meer dat de standpunten van de N-VA-gemeenteraadsleden minder en minder overeenkwamen met die van de collega's.

Toch komt de breuk, één jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen, bij de N-VA-verkozenen aan als een verrassing. Daar wordt vol onbegrip gereageerd op deze beslissing.

'Diverse pogingen van N-VA Sint-Genesius-Rode de afgelopen maanden om in dialoog te gaan en te focussen op wat ons bindt en niet wat ons verdeelt, heeft niets aan de situatie kunnen veranderen', luidt het daar. Volgens N-VA zal de stopzetting van de samenwerking politiek grote gevolgen hebben.

'De verdeeldheid en het feit dat we

hoogstwaarschijnlijk met afzonderlijke Vlaamse lijsten naar de kiezer zullen stappen, maakt dat de kans op een Vlaamse vertegenwoordiging in het schepencollege bijna nihil zal zijn', stelt gemeenteraadslid Bruno Stoffels.

N-VA beraadt zich nu over de strategie voor 2024. Vermoedelijk zal de partij alleen naar de kiezer trekken. Schepen Anne Sobrie, gemeenteraadsleden Raf Stoffels, Jan Rombaut, Patrick De Cauwer, Roland Swalens en OCMW-raadsleden Jan Willems en Machteld Stoffels gaan samen verder als nieuwe beweging, met als werktitel NewRoad 1640. (BK)

Telex

Jaarmarkt in Sint-Genesius-Rode

Op zaterdag 23 september vindt de 143e jaarmarkt plaats. Eigenlijk begint het feest al op vrijdag, want dan vindt in de spiegel tent het seniorenfeest plaats. In die tent kan je zaterdag vanaf 11 uur een hapje eten en drinken en zijn er verschillende optredens. Op het jaarmarktparcours in het centrum kan je tussen 14.30 en 16 uur de reuzen van Rode tegen het lijf lopen. Er is nog meer animatie met onder andere een jazzband, een circusact en straattheater. In het Novarodepark kunnen kinderen een ritje maken met een paard. Aan dienstencentrum De Boomgaard speel je van 13 tot 18 uur volksspelen. Wie een goed tweedehandsboek zoekt, vindt zeker zijn gading in de Tweedehandsboekenbeurs van het Davidsfonds in Ons Parochiehuis. Dansschool K-Creation en kindertheater Het Kinderuur treden op in het Zandgroeftheater. In de Dorpsstraat zullen de trampolinespringers van de Rodense turngroep KSGT bij goed weer het beste van zichzelf tonen. Party To Style houdt dan weer een modeshow. Wie blijft hangen, pikt vanaf 17.30 uur in de spiegel tent nog het optreden van Benny Michiels mee. Van 21 tot 1 uur is er dan nog een fuif voor dertigplussers. (BK)

- In 2018 besliste het schepencollege om van de begraafplaats een groene oase te maken. Nu kunnen de plannen worden uitgevoerd. De Vlaamse overheid keert de subsidies uit zodat er werk kan worden gemaakt van het ontwerp van het Regionaal Landschap Pajottenland en Zennevallei. Deze zomer werden grondwerken uitgevoerd. Dit najaar wordt alles ingezaaid en worden de paden aangelegd. In maart 2024 zal alles klaar zijn. De werken kosten 180.829 euro. De gemeente neemt 36.168 euro voor haar rekening.
- De provincie Vlaams-Brabant maakt werk van een virtueel wandelknooppuntennetwerk. Het gaat om een wandelnetwerk van 220 km in Beersel, Drogenbos, Halle, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Sint-Pieters-Leeuw. In onze gemeente wordt een startplaats voor het wandelnetwerk ingericht aan de kerk, waar een overzichtsbord van de wandellussen van Toerisme Vlaams-Brabant staat.
- Ook in Sint-Genesius-Rode worden publieke laadpalen voor elektrische voertuigen bijgeplaatst. Het schepencollege besliste om via de Vlaamse overheid de laadpalen van TotalEnergie te plaatsen op vijf locaties: Koningsplein, Onze-Lieve-Vrouw-Voorplein, Wauterbos, Sperwerlaan en Brassinelaan.
- Niet-Belgen kunnen in 2024 in de faciliteitengemeenten niet deelnemen aan de OCMW-raadsverkiezingen door de aparte wetgeving. Voeren gaat niet akkoord en wil juridische stappen zetten. Sint-Genesius-Rode steunt die actie omdat de regeling mensen zou discrimineren. Ook andere faciliteitengemeenten zouden zich hierbij aansluiten.
- De gemeente heeft een nieuwe huisstijl. Voortaan zie je de groene en blauwe kleuren en het nieuwe logo in alle communicatie opduiken.
- Het schepencollege wil veilige schoolomgevingen en duurzaam woon-schoolverkeer. Daarom blijft de gemeente aangesloten bij het Octopusplan. Bij ingrepen aan scholen kan een beroep worden gedaan op de expertise van de organisatie. De gemeente betaalt het lidgeld van de scholen.
- De gemeentescholen besteden de komende maanden aandacht aan pesten. Ze volgen een antipestprogramma zodat slachtoffers meer steun en begrip kunnen krijgen. Pesters onderkennen meer tegenstand en dat doet hen inbinden. Ook voor leerkrachten heeft het KiVa-project gunstige effecten.
- Zowel de sportsite in De Hoek als de voetbalsite van Rhodienne kregen de voorbije zomervakantie af te rekenen met vandalisme en inbraken. Daarom besliste het schepencollege om mobiele camera's te plaatsen. Zo konden overtreeders op heterdaad worden betrapt.
- Intussen gaat de vernieuwing van de spoorwegbruggen verder. Nog tot 23 september is de Gehuchtstraat onderbroken voor het autoverkeer.
- Het nieuwe provinciaal ruimtelijk scheppen over wat er op ruimtelijk vlak mogelijk is in Vlaams-Brabant. Op 27 september is er vanaf 19 uur een infoavond in CC Wauterbos. Daar krijgt iedereen meer uitleg over de visie voor Sint-Genesius-Rode.
- Aan de Kwadebeek is de nieuwe erosiepoel aangelegd. De provincie Vlaams-Brabant legde, in samenwerking met de gemeente en Agriland, een grasstrook en een aarden dam aan. Stroomopwaarts van de aarden dam is een erosiepoel uitgegraven, met een buffervolume van 290 kubieke meter. Zo wordt het water vertraagd afgevoerd naar de Kwadebeek. (BK)

© TDW

Met Jens Goos op wandel in de Kwadebeekvallei

Samen naar bronstige reeën kijken

In onze Ronde van Rode trekken we met Jens Goos naar de bronsgroene Kwadebeekvallei. Al van jongsaf trok hij met de camera naar dit pittoreske waterloopje van minder dan twee kilometer, waar zo veel natuurschoon te zien is. Vandaag bezoekt hij de plek regelmatig met de lokale Natuurpunt-afdeling, waarvan hij intussen voorzitter is.

Als geboren en getogen Rode-naar heeft Jens Goos alleen maar goede herinneringen aan de gemeente. ‘Het was hier goed leven, al woon ik intussen al lang in het nabije Waterloo’, steekt hij van wal. ‘Een vriendin, het werk en praktische overwegingen brachten me naar de buurgemeente, maar ik ben nog vaak in Rode.’

Introductie van de vroedmeesterpad

Alleen al de opvolging van wat er gebeurt in het natuurgebied Kwadebeekvallei vraagt veel tijd. ‘Samen met conservator Ron Merken en een gemoti-

veerd team verhogen we de ecologische kwaliteit van het gebied’, zegt Jens. ‘Als je zaken wil realiseren op het terrein, is er veel overleg met en vertrouwen van alle stakeholders nodig, en dat zijn er wel wat. De gemeente, de provincie, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Regionaal Landschap Pajottenland en Zennevallei, het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, de privé-eigenaars van de adellijke familie de Jonghe, de burens en veel vrijwilligers: samen trekken we nu aan één zeel om de Kwadebeekvallei als een echte blauw-groene ader te erkennen en ook zodanig in te richten. En dat gaat ver, tot en met

het aanleggen van waterpartijen en stapelmuurtjes om de vroedmeesterpad, dé mascotte van het natuurgebied, alle overlevingskansen te bieden. Ook bij de enthousiaste burens deden we herinrichtingen en zij hoorden intussen al roepende mannetjes.’

Tot een zestal jaar geleden was de Kwadebeek nog quasi een open riool. Dankzij de saneringswerken van Aquafin stroomt er nu glashelder water doorheen, al is de werking van een overstort soms nog een pijnpunt. ‘Boven aan de helling hebben de provincie en de gemeente een wal aangelegd om de

erosie van landbouwgrond tegen te gaan. Het afstromende water wordt nu opgevangen in een brede grasstrook en een aarden wal, die het overvloedige water begeleidt naar een erosiepoel', stelt Jens tevreden vast. 'Je ziet hier goed dat samenwerking loont. Of je dan Frans of Nederlands spreekt, is van geen belang. De grote winnaars zijn de mens en de natuur.'

Sprookjesboom

'Alles staat of valt met een goed team. Van de vroegere Natuurpunt-voorzitter Philippe Verdegem erfde ik een schitterende ploeg die ervoor gaat en voor wie geen moeite te veel is. Zo behaal je natuurlijk goede resultaten', vertelt hij met twinkelende oogjes.

Vroeger had Jens meer tijd om er vrijuit op uit te trekken om van de natuur te genieten en haar in beeld te brengen. Door zijn drukke job bij een consultancybedrijf in Zaventem lukt het niet altijd om naar de Kwadebeekvallei of elders af te zakken als dat zou moeten of mogen. Maar dat hoort erbij. 'Ik ben best tevreden met de huidige gang van zaken', zegt Jens, terwijl we onderweg zijn naar een oude haagbeuk waar hij goede herinneringen aan heeft toen hij hier regelmatig kwam met zijn grootvader. 'Het was onze sprookjesboom, met die grillige vormen en gaten en de sprookjesfiguren die er volgens opa in zaten.' Het is inderdaad een prachtige boom ... We maken van de gelegenheid gebruik om een ongerept valleiplekje te bekijken, de jonge boomgaard en de restanten van een oude boomgaard te bewonderen. 'Ik vraag me af of we hier de eikelmuis zouden aantreffen?', klinkt het retorisch.

Onverwacht spektakel

Opeens slaakt Jens een gedempte kreet van opwinding: 'Twee bronstige reeën, het mannetje loopt wild achter het vrouwtje aan. Geen van beide heeft ons gezien!' Het schouwspel duurt langer dan een minuut. 'Hoe jammer dat ik mijn foto toestel niet bij me heb.' De smartphone moet het leed wat verzachten, maar het is toch niet hetzelfde. Het blijft niettemin een schitterende waarneming waar we allebei even stil van worden.

Het aanpalende grasland is ook de moeite, met een innemende schakering van een enigszins schrale bovenkant naar een voedselrijker lagergelegen deel. Allebei krijgen we zin om de soorten op dit biodiverse stukje grasland in kaart te brengen.

Jens toont trots de nieuwe infoborden die, noblesse oblige, in onberispelijke drietaligheid de natuurtroeven van het gebied toelichten. 'Ik herinner me dat we tijdens de coronaperiode heel wat mensen zagen in het gebied. Het was fijn om te zien hoe ze de vallei ontdekten en waardeerden. Het bewijst nog maar eens hoe natuur rust geeft, zeker in een verstedelijkte gemeente als Rode. Al moeten we opletten met loslopende honden, dat blijft een verbeterpunt.'

Bijzondere aantrekkingskracht

Behalve de Kwadebeekvallei is er nog een ander gebied dat Jens na aan het hart ligt. 'Het grenst dan wel aan de vallei, maar het Waterlooos Veld heeft toch andere natuur- en landschapstroeven. We hebben er zelfs al een trektelepost voor vogels ingericht. Bovendien woon ik daar nu vlak in de buurt en blijft die plek een bijzondere aantrekkingskracht uitoefenen. Ik ga er graag wandelen omdat er altijd van alles te zien is en je kan er ook mooie foto's maken. Ik hoop dat de plek nog lang bewaard blijft in haar huidige toestand, of beter nog, dat we er kleinschalige landschapselementen als hagen, houtkanten en poelen kunnen aan toevoegen. Maar blijkbaar zijn er toch enkele kleine kapers op de kust die wat aan de rand zouden knabbelen. Hopelijk gebruiken ze hun gezond verstand om zo'n waardevol gebied te behouden en zelfs te verbeteren.'

Het kerkhof van Rode, achter de brasserie, biedt hoopvolle perspectieven. 'Het is een fijne plek met specifieke natuur die we graag zouden laten aansluiten bij de vallei. De vroedmeesterpad zou er zich ongetwijfeld graag vestigen als ze er de kans toe krijgt. Op termijn zou dat ervan moeten komen, dat zou een extra opsteker zijn voor de soort.'

Onderweg ontmoeten we toevallig een vriendin van Jens' moeder. Het was vele jaren geleden dat ze elkaar zagen, maar het weerzien is er niet minder hartelijk om. Het tekent Jens ten voeten uit: warm, vriendelijk, oprecht geïnteresseerd in de medemens en de omgeving. Het geeft een goed gevoel te weten dat de Kwadebeekvallei in goede handen is. Met de beloftevolle toekomstperspectieven van dit natuurgebied en een gedreven ploeg en dito kapitein komt het zeker goed!

Herman Dierickx

Capturing beauty on film Jens Goos

During our Tour of Sint-Genesius-Rode, we were accompanied by Jens Goos as we explored the Kwadebeek Valley with its delicate shades of brown and green. He has been taking photographs of this picture-perfect stream ever since he was a young boy, as there is so much natural beauty to behold around this waterway. He now frequently explores the area with the local division of the Natuurpunt nature conservation organisation, in which he serves as president. During our conversation, we even spotted two rutting deer in the nature reserve, an area positively bustling life.

Apart from the Kwadebeek Valley, there's another spot that holds a special place in Jens' heart. 'Although adjacent to the valley, Waterloo Field offers unique natural and landscape features. We've even established a bird migration observation post there. I now live nearby, and that place continues to hold a special allure. I enjoy walking there because there's always something to see, and it's also a great spot for capturing lovely photographs.'

zondag 2 september

**Open wandeling: kasteel
ontwaakt na schoonheidsslaap /
Bezoek aan Boerenmarkt**

Streekgidsen Pajottenland
& Zennevallei

14.30 uur – Onthaalgebouw kasteel van Gaasbeek
Aandacht gaat naar geschiedenis, heemkunde,
kunst, cultuur, maatschappij, legende, folklore,
landschap, ecologie, politiek en 'la petite histoire'.
We wandelen 7 à 9 kilometer, de wandeling is
afgelopen rond 17 uur.

prijs: 1 euro

info: streekgidsen.zwb@telenet.be

vrijdag 8 september

After summer terras

Pasar Sint-Genesius-Rode

18.30 uur – Bij Raymond & Renilde
(Guido Gezellestraat 116 – 1654 Huizingen)
De sportieve wandelaars maken eerst een mooie
zomerwandeling van 4,5 km in de omgeving van
Huizingen. De sportieve fietsers maken een
mooie fietstocht van ongeveer 18 km in de
omgeving van Lot/Sint-Pieters-Leeuw.

Wie niet mee gaat wandelen of fietsen kan vanaf
18.30 uur terecht op het gelegenheidsterras.

Na de wandeling/fietstocht kan je genieten van
lekkere 'vol-au-vent met frietjes' aan 15 euro
voor volwassenen, 8 euro voor kinderen van 3
tot 12 jaar.

Koffie/thee, frisdrank, bier, wijn ... niet inbegrepen.
info: pasar.rode@telenet.be of 0486 45 12 26

vrijdag 22 september tot
zondag 24 september

Sluitingskamp Ardinam 2023

Pasar Kampeerclub

Verblijfspark Ardinam in Olloy-Sur-Viroin
Ardinam ligt in de prachtige, groene Ardennen,
vlak bij het karakteristieke Dinant, in de provincie
Namen. Dat je omgeven bent door natuur is vrij
vanzelfsprekend in de Ardennen, maar bij
Verblijfspark Ardinam zit je ook nog eens in
natuurpark Viroin-Hermeton. Een gebied van
maar liefst 20.000 ha groot met honderden
kloven, kalkheuvels en sublieme flora en fauna,
waaronder veel wilde orchideeën. Het park is een
heerlijke plek om vakantie te vieren in België met
de hele familie - ideaal voor rustzoekers, natuur-
liefhebbers en sportievelingen. Tussen het groen,
de heuvels en nabij de rivier Viroin.

prijs: 60 euro (leden)

info: pasar.rode@telenet.be of 0486 45 12 26

zondag 10 september

Spinnenwandeling

Natuurpunt

De Kwadebeekvallei is de thuis van de vroedmeesterpad. Dat dier is intussen zo wat
uitgegroeid tot de mascotte van het natuurreservaat, maar er leven natuurlijk heel
wat andere beestjes. De Natuurpuntafdeling van Sint-Genesius-Rode en Linkebeek
richt daarom graag de schijnwerper op de spinnen die er leven. Samen met gids René
Marcelis trek je op pad om spinnen te spotten. Dat klinkt eenvoudig maar de organi-
satoren raden toch aan om een loep of zelfs een spiegeltee mee te brengen om de
spinnen te bespieden. Dankzij de kennis van René ontdek je in de buurt van de
Kwadebeek de constructies die de spinnen maken. Jong en oud zal wat bijleren over
de wonderde wereld van de achtpotige diertjes. (BK)

praktisch: vertrek om 14 uur aan de parking van het kerkhof, Fonteinstraat

info: renealainmarcelis@gmail.com

vrijdag 15 tot zondag 17 september

Plantjesweekend

De Rodense Lea's

Wendy De Bontridder en Mireille Goossens verkopen opnieuw azalea's tijdens het
Plantjesweekend van Kom op tegen Kanker. Al enkele jaren zamelen ze zo mee geld in
voor kankeronderzoek. De lijst met verkooppunten van vrijdag 15 tot en met zondag
17 september is indrukwekkend. Het overzicht vind je op de Facebookpagina van De
Rodense Lea's. In onze gemeente kan je plantjes kopen op vrijdag aan dienstencentrum
De Boomgaard (van 13 tot 17 uur) en op zondag op de markt op het Dorpsplein
(van 8 tot 13 uur). Ook bij Ypsi, Christophe Bikes, Spar en Aveve kan je er kopen. Wie
zin heeft om Wendy en Mireille te helpen kan zich meteen aanmelden als vrijwilliger.
Want ze zoeken nog extra hulp om zoveel mogelijk plantjes te verkopen voor het
goede doel. (BK)

info: derodenseleas@gmail.com en de Facebookpagina van de Rodense Lea's

zaterdag 30 september

Op bezoek in Deinze en Ooidonk

Cultuursmakers

Noem de Cultuursmakers-afdeling van Rode gerust actief. En dus gaan ze op zater-
dag 30 september alweer op pad. Dit keer staat de provinciale daguitstap naar
Deinze, Ooidonk en Nazareth op het programma. In het centrum van Deinze krijgen
de deelnemers in de voormiddag een mooie rondleiding. Zo trekken ze naar de Markt
die in 2012 vernieuwd werd en het kerkplein dat omgedoopt is tot Sint-Poppoplein.
Die verwijst naar de heilige die er in 978 geboren werd. In de namiddag gaat het
richting Ooidonk waar het kasteel van Henri Graaf t'Kint de Roodenbeke zeker een
bezoekje waard is. In de prijs is de ochtendkoffie en lunch inbegrepen, net als het
busvervoer en het dagprogramma. (BK)

inschrijven: 0478 46 25 41 of sintgenesiusrode@cultuursmakers.be

prijs: 70 euro voor leden

Van het woonzorgcentrum naar de catwalk

Patsy Lonbois (23) is een gedreven jonge mama van twee zoontjes, Matteo (4,5) en Mattis (2). Ze werkt als zorgkundige in woonzorgcentrum De Groene Linde, maar binnenkort keert ze terug naar de schoolbanken voor een opleiding tot verpleegkundige. Daarnaast is ze finaliste van de modellenwedstrijd Queen of the Models.

Twee jaar geleden verhuisde Patsy met haar gezin naar Alsemberg, maar opgroeien deed ze in Sint-Genesius-Rode, in de Lindestraat. Al drie jaar is ze vast in dienst in woonzorgcentrum De Groene Linde. 'Ik hou enorm van mijn werk als zorgkundige. Je merkt dat de mensen tevreden zijn als ze goed verzorgd worden. In een woonzorgcentrum bouw je een band op met de bewoners. Dat is anders in een ziekenhuis, waar patiënten komen en gaan', vertelt Patsy. Het moeilijkste van de job? Daar moet ze niet lang over nadenken. 'Afscheid nemen als iemand overlijdt voor wie je elke dag hebt gezorgd, dat komt altijd hard aan.'

Nieuwe uitdaging

Ondanks haar fijne werkdagen in De Groene Linde begint Patsy binnenkort aan een nieuwe uitdaging. 'Ik start met een bacheloropleiding tot verpleegkundige. Dat is altijd al mijn plan geweest, maar ik werd onverwacht zwanger op mijn achttiende. Dat was een heftige periode, maar gelukkig kon ik rekenen op de onvoorwaardelijke steun van mijn ouders. Nu is de tijd rijp om die studie verpleegkunde toch nog op te pikken. Ik ga mijn collega's en de bewoners erg missen, maar ik hoop volgende zomer

als verpleegkundige stage te kunnen lopen in De Groene Linde.'

Alle vrije tijd die er nog overblijft, gaat momenteel naar de modellenwedstrijd Queen of the Models. 'Die wedstrijd leerde ik kennen via een vriendin die vorig jaar de finale haalde. Nochtans was ik eerst niet van plan om me in te schrijven. De modellenwereld stond mijlener af van mijn leefwereld. Ik had geen ervaring en wist niet wat ik moest verwachten. Op het laatste nippertje stelde ik me toch kandidaat. Tot mijn verbazing was ik een van de 25 finalistes', lacht ze.

Het startschot voor de wedstrijd werd in maart gegeven. Op zaterdag 28 oktober vindt de finale plaats in de Stadsschouwburg van Mechelen. In de tussentijd leren de meisjes onder andere hoe ze voor de camera moeten poseren. 'We deden al toffe fotoshoots, telkens met een ander thema. Steampunk, bohemian, in trouwkleding of met oldtimers op de achtergrond. In het begin was het nog onwennig, maar ik heb al veel bijgeleerd.'

Twee goede doelen

Alle finalistes moeten ook twee goede doelen steunen. Als eerste koos Patsy

voor Brothers of Solidarity, de organisatie waar Rodenaar Mathias Vergels peter van is. Elke zondagvoormiddag maakt een groep vrijwilligers verse maaltijden klaar, die ze daarna in Brussel gaan uitdelen aan daklozen en gezinnen die het financieel moeilijk hebben. 'Ik vond dat zo'n mooi initiatief dat ik besloot om er een dagje mee te draaien', vertelt ze. 'Ik was onder de indruk van de professionele en tegelijk warme organisatie. Maar de miserie die je op straat ziet, is echt confronterend. Als tweede goede doel heb ik gekozen voor vzw De Poel. Daar heb ik destijds stage gelopen met de school.'

Patsy klinkt enthousiast en vastberaden als ze over de wedstrijd spreekt. 'Sowieso hoopt elke finaliste in de top drie te eindigen. Maar zelfs als ik niet met een kroontje naar huis ga, kijk ik er met evenveel plezier op terug. Ik ben de afgelopen maanden enorm gegroeid als persoon. Of ik mijn werk in de zorg zou laten staan voor een modellen carrière? Als het ooit zover komt, hoop ik dat ik ze allebei kan combineren.'

Heidi Wauters

Met boswachter Tijn Schelfhout in het Zoniënwood

‘Meer diversiteit wapent het woud tegen klimaatverandering’

Tijn Schelfhout (42) pendelt elke werkdag van de Antwerpse zuidrand naar wat hij de mooiste werkplek van het land noemt: het Zoniënwood. Hoe gaan de bosbeheerders om met de klimaatverandering en hoe ver staat het met de plannen voor het Nationaal Park?

Tijn werkte al jaren in het groenbeheer en de bosbouw. Enkele jaren geleden besloot hij een stapje verder te gaan. Hij volgde de basisopleiding natuurmanagement bij het opleidingscentrum Inverde, gevolgd door een specialisatiejaar boswachter. Toen het Agentschap voor Natuur en Bos in 2021 een boswachter zocht voor het Zoniënwood, waagde hij zijn kans ... Met succes! Sindsdien kan je hem in zijn groene boswachtersuniform tegen het lijf lopen tussen de majestueuze beuken van het woud in Sint-Genesius-Rode. ‘Het is een heel diverse job’, vertelt Tijn. ‘Toezicht houden, het kiezen van aanplantingen, aanduiden welke bomen geveld moeten worden, recreatieaanvragen opvolgen en goedkeuren, het Bosmuseum in Groenendaal ondersteunen ... Ook een IT-opleiding hoort erbij, want we digitaliseren momenteel ons volledige beheer. Maar het liefst van al vertoef ik tussen de bomen, niet aan een bureau.’

Merk je iets van de klimaatverandering in het Zoniënwood?

Tijn Schelfhout: ‘In het diepe gedeelte van het woud zien we eigenlijk nog maar weinig gevolgen van de klimaatverandering. Maar we beseffen dat die gevolgen er wel aankomen. In Duitsland zien we al sterfte bij grove dennen en beuken, en zelfs de sterke eiken krijgen het zwaar. Hier bij ons zijn de bosranden van het Zoniënwood het meest kwetsbaar. De temperatuur is er veel hoger dan dieper in het bos. Beuken verdragen van nature niet al te veel zonlicht: ze hebben een dunne, gladde schors en gedijen het best in de schaduw. Het woud heeft gedurende de hele zomer een dicht bladerdak, behalve aan de randen.’

‘Als een beuk niet sterk genoeg is om nieuwe takken te laten groeien om

schaduw te werpen, kan hij zonnebrand krijgen en dat kan fataal zijn. Als er dan ook nog eens weinig regen valt, komt er extra druk op de boom. Eiken daarentegen hebben een veel ruwere schors en kunnen beter tegen de zon en de droogte.’

Zie je nieuwe diersoorten opduiken en verdwijnen in het Zoniënwood als gevolg van de klimaatverandering?

‘Onder de zoogdieren niet meteen, maar een libellenexpert heeft vastgesteld dat er meer zuidelijke soorten opduiken dan vroeger.’

Hoe gaan jullie hiermee om? Kun je het bos wapenen tegen klimaatverandering?

‘Het beukenbestand vernieuwt zich nog steeds op een natuurlijke manier, dus hoeven we deze soort niet aan te planten. Bovendien is natuurlijke verjonging de beste manier om het bos klimaatbestendig te beheren. Maar we zijn wel een beetje bezorgd dat de beuk op lange termijn niet kan overleven in ons veranderende klimaat. Daarom kiezen we bij nieuwe aanplantingen voor meer diversiteit.’

Welke bomen kiezen jullie dan voor nieuwe aanplantingen?

‘We hebben niet heel veel boomsoorten om uit te kiezen, omdat er na de laatste ijstijd maar een beperkt aantal inheemse soorten overbleef. De wintereik is een zeer sterke boom. Ook de haagbeuk doet het goed. We selecteren ook bomen die niet alleen sterk zijn, maar ook bijdragen aan een gezonde bosbodem, zoals linde en hazelaar. Deze boomsoorten hebben bladeren die gemakkelijk verteren. De bladeren van eiken en beuken maken de bodem eigenlijk te zuur. Door andere soorten

tussen het bomenbestand te mengen, optimaliseren we de bosbodem.’

Je sprak over de ijstijd. Dat maakt het Zoniënwood uniek: het is een oerbos dat al minstens sinds de laatste ijstijd onaangeroerd is gebleven.

‘Dat klopt, het landschap is vrijwel onveranderd gebleven. De bodem is grotendeels onaangetaast. Als je op sommige plaatsen nog maar 20 cm diep graaft, kom je al in de bodem van het neolithicum terecht. In archeologische termen betekent dat de steentijd. In andere gebieden, vooral in steden, moet je al drie tot vier meter diep graven om dit te bereiken.’

Het Zoniënwood zal binnenkort deel uitmaken van het Nationaal Park Brabantse Wouden, samen met het Hallerbos en het Meerdaalwoud-Heverleebos. De erkenningsprocedure is momenteel aan de gang. Zullen de bosrecreanten en inwoners van Sint-Genesius-Rode daar iets van merken?

‘De erkenning zal het bos en de biodiversiteit zeker ten goede komen. Er komt onder andere een groter budget voor natuurbeheer en grondaankopen. Het Nationaal Park heeft de intentie om de drie grote boscomplexen met elkaar te verbinden via groene corridors, zoals de IJsevallei en de Dijlevallei. De Brabantse Wouden vormen een positief verhaal voor het bos. En het is een erkenning voor het werk dat we al jarenlang doen.’

Het masterplan van het toekomstige Nationaal Park houdt rekening met recreatie, wat druk op de natuur legt. Merk je hier iets van?

‘Op sommige momenten kan het behoorlijk druk zijn in het Zoniënwood, vooral in het weekend en bij de toe-

© TDW

gangspoorten zoals Middenhut in Sint-Genesius-Rode. Op maandagochtend zie je dan weer vaak niemand in het bos. We proberen de drukte in goede banen te leiden en dat lukt eigenlijk vrij goed.'

'Recreanten kunnen niet overal zomaar wandelen en mountainbiken. We houden toezicht en handhaven de regels. Er is een speciaal mountainbikeparcours waar je mag fietsen. We ontvangen veel recreatieaanvragen van organisatoren van wandelingen, fietstochten, joggings en dergelijke. We zorgen ervoor dat de druk nooit te hoog wordt, bijvoorbeeld door de parcours van verschillende activiteiten niet te laten kruisen.'

Wat is jouw favoriete plek in het Zoniënwoud?

'Een van de mooiste plekken is het bosreservaat. Het ligt centraal en je moet er altijd even naartoe wandelen, of je nu vertrekt vanaf het kasteel Groenendaal of vanaf de parkeerplaats Middenhut in Sint-Genesius-Rode. Je komt er door een aantal prachtige valleitjes die leiden naar de Ganzepootvijver.'

'In het reservaat hanteren we een nulbeheer: we laten het bos zijn natuur-

lijke gang gaan. Het is een van de oudste bosreservaten en dat is te zien. In de afgelopen dertig jaar heeft de natuur zich er prachtig ontwikkeld. Dat komt grotendeels doordat er veel dood hout ligt en staat. We streven ernaar om minstens 10 % dood hout in het bos te hebben, omdat het een bron van leven is. Je vindt er een enorme diversiteit aan

mossen, kevers en andere dieren, zoals de zwarte specht. Maar het bosreservaat is een plek om te koesteren, niet om massaal te bezoeken en te verstoren. Gelukkig is het Zoniënwoud groot genoeg, met tal van plekjes om te ontdekken, te voet of met de fiets.'

Bart Claes

FR

Avec le garde forestier Tijl Schelfhout dans la forêt de Soignes

« Une plus grande diversité arme la forêt contre le changement climatique »

Tijl Schelfhout (42 ans) fait chaque jour la navette entre le sud d'Anvers et ce qu'il appelle le plus beau lieu de travail du pays : la forêt de Soignes. « Dans la partie profonde de la forêt, nous ne voyons pas encore beaucoup d'effets du changement climatique. Mais nous sommes conscients que ces conséquences sont à venir. En Allemagne, on constate déjà la mortalité des pins sylvestres et des hêtres, et même les chênes robustes souffrent. Chez nous, les lisières de la forêt de Soignes sont les plus vulnérables. La température y est beaucoup plus élevée que dans les profondeurs de la forêt. Par nature, les hêtres ne supportent pas un ensoleillement excessif : ils ont une écorce fine et lisse et se développent mieux à l'ombre. »

L'avenir des hêtres étant quelque peu incertain, les nouvelles plantations optent pour une plus grande diversité. « Le chêne sessile est un arbre très robuste. Les charmes se portent également bien. Nous sélectionnons également des arbres qui ne sont pas seulement robustes, mais qui contribuent également à la santé du sol de la forêt, comme le tilleul et le noisetier. »

woensdag 6 september

Ezelsoor**FAMILIE**

Een nieuw schooljaar dient zich aan, hoog tijd om de schoolboeken te kaften. En waar kan dat beter dan op de gratis boekenkaftdag Ezelsoor in GC de Boesdaalhoeve? Je krijgt er vijf vellen kaftpapier waar je zelf mee aan de slag gaat. Enkele enthousiaste vrijwilligers helpen je daar graag een handje mee. Het papier werd ontworpen door kinderen en jongeren uit academies en humaniora in Vlaams-Brabant. Enkele illustratoren nemen je netjes gekafte boeken met plezier onder handen en geven ze een persoonlijke toets. Er is ook randanimatie en je kan deelnemen aan creatieve of muzikale workshops. Verenigingen stellen hun werking voor en misschien wil je ter plekke wel inschrijven voor een familievoorstelling of een hobby tijdens het volgende schooljaar? (BC)

Meer weten? www.ezelsoor.info

info: 13 tot 18 uur – GC de Boesdaalhoeve • gratis

zaterdag 30 september
Isabelle A akoestisch
Seizoensopener

MUZIEK

20 uur - GC de Boesdaalhoeve

Onze seizoensopener is terug van even weggeweest! Lekker hapjes, een gezellige bar in de zaal en sfeervolle verlichting maken het tot een avond die je niet mag missen. Isabelle A zorgt in een intieme bezetting voor de muzikale invulling.

Lees het interview op p. 12-13.

tickets: 22 euro (basis)

NL

dinsdag 10 oktober
Smart Café: handige apps

VORMING

14 tot 17 uur – LDC De Boomgaard

In het Smart Café ben je welkom met je tablet of smartphone. Het is geen cursus, maar een gezellige bijeenkomst. Samen met anderen ontdek je de mogelijkheden van je toestel. In dit Smart Café ontdek je hoe je goede apps voor je toestel kan vinden en je leert ze ook beheeren.

tickets: 5 euro

NL

NL

donderdag 19 oktober
Gili

Raar, hè?! (try-out)

HUMOR

20.30 uur – GC de Boesdaalhoeve

De negende zaalshow van Gili, 'Raar, hè?!', gaat een speciale worden. Want na 40 jaar carrière merkte hij dat er veel publiek komt dat hem enkel kent van televisie, terwijl zijn acts in de loop van de jaren steeds meer werden uitgepuurd. Daarom gooit Gili nu de beste en geestigste elementen uit al zijn voorgaande shows bijeen tot een ultieme favoriete show.

tickets: 14 euro (basis) |

aatste tickets

NL

zondag 22 oktober
Compagnie O Quel Dommage

Mijn vlek (4+) – theater met workshops

FAMILIE

14 uur – GC de Boesdaalhoeve

'Mijn vlek' is een woordloze voorstelling voor iedereen vanaf 4 jaar. Klik, je duwt op een schakelaar en ... het licht gehoorzaamt en springt aan! Is dat geen wonder? Samen met het licht komt ook de schaduw tevoorschijn. En daarvan maakt onze heldin haar speelterrein.

tickets: 12 euro (basis)

donderdag 26 oktober
Connie Neefs & Hannelore

Het is een mooi verhaal

MUZIEK

14 uur – LDC De Boomgaard

Moeder en dochter, samen op het podium, veertig jaar ouder of jonger. De wonderen zijn de wereld nog niet uit. Connie en Hannelore kijken naar het leven, de liefde, vriendschap, werk, reizen, dromen, kinderen, het dorp, de stad, huis, thuis ...! Liedjes in de klankkleur van het leven!

tickets: 12 euro (basis)

NL

vrijdag 27 oktober
Senne Guns
Senne & Loko (try-out)

MUZIEK

20.30 uur – GC de Boesdaalhoeve

Nederlandstalige zanger en songschrijver, cabaretier, muzikant bij Admiral Freebee, muzikale chef-kok, de helft van het prettig gestoorde huisorkest in de Popquiz op tv: Senne Guns kan wel wat. Maar ook heel veel niet. Gelukkig is er Lokko. Lokko is naast drummer bij Buurman en Douglas Firs ook die andere helft van het Popquiz-huisorkest. In duo gooien ze oud én nieuw Senne Guns-repertoire samen met beproefde Popquiz-ingrediënten in de blender.

tickets: 16 euro (basis)

NL

zaterdag 16 september, 14 oktober, 18 november, 16 december

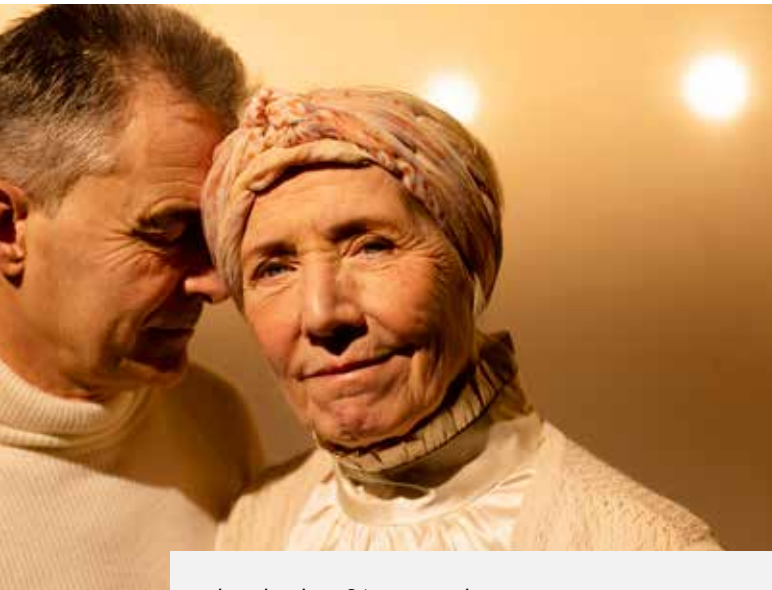
Ateljee Kadee**KINDEREN**

Het wordt een creatief najaar in GC de Boesdaalhoeve. Kinderen tussen 8 en 12 kunnen zich één zaterdagvoormiddag per maand volop uitleven met hun handen. Dus ben je een beetje handig en wil je graag nieuwe technieken leren? Kom dan naar Ateljee Kadee. Op zaterdag 16 september leer je verschillende schildertechnieken en die mag je natuurlijk volop uitproberen. Op zaterdag 14 oktober maak je cactussen in vilt. Heel gemakkelijk in verzorging, de vilt cactussen hebben geen water of zonlicht nodig. Op zaterdag 18 november rol je de mouwen op om stevig te kleien en te boetseren. En op zaterdag 16 december leer je je eigen glas etsen. Je hebt er meteen een leuk kerstgeschenk bij! (BC)

info: GC de Boesdaalhoeve – tickets: 8 euro

donderdag 21 september
Sien Eggers en Frank Focketyn:
Sartre & de Beauvoir

THEATER

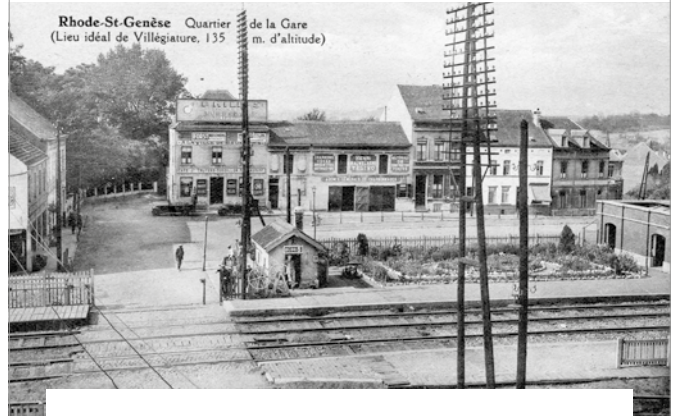
Na Socrates, Marx en Spinoza komt Stefaan van Brabant met het vierde luik in zijn theaterreeks rond grote filosofen. Een dialoog tussen het beroemdste koppel uit de geschiedenis van de filosofie: Frank Focketyn en Sien Eggers spelen Jean-Paul Sartre en Simone de Beauvoir. Simone de Beauvoir geldt als de belangrijkste schrijfster, filosofe en feministe van de moderne tijd. Jean-Paul Sartre wordt beschouwd als de belangrijkste Franse vertegenwoordiger van het existentialisme. In Café de Flore aan de Boulevard Saint-Germain-des-Prés in Parijs speelde hun intellectuele leven zich af, omringd door schrijvers, kunstenaars en filosofen als Albert Camus, Giacometti, Picasso ... Welke betekenis heeft hun filosofie vandaag nog? Is de feministische strijd waarvoor de Beauvoir ijverde nog altijd actueel? En wat bedoelt ze met haar 'moraal van de dubbelzinnigheid'? Waarom zijn de anderen volgens Sartre de hel? In Sartre & de Beauvoir kijken dé cultfiguren van het Franse existentialisme terug op hun leven en denken. En op hun turbulente liefdesrelatie.

info: 20.30 uur – GC de Boesdaalhoeve • uitverkocht

TICKETS EN INFO

GC de Boesdaalhoeve, Toekomstlaan 32 B, 1640 Sint-Genesius-Rode • info@deboesdaalhoeve.be • Tel. 02 381 14 51 • www.deboesdaalhoeve.be • OPENINGSUREN: ma van 13.30 tot 20 uur (tijdens schoolvakanties tot 17 uur), di en vr van 9 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17 uur, wo en do van 13.30 tot 17 uur.

Meer info over   :
www.deboesdaalhoeve.be/nl/taaliconen

De 'onbelangrijke' stationsbuurt van Rode

De stationsbuurt zal de komende jaren compleet van aanzicht veranderen. Door de geplande uitbreiding van spoorlijn 124 zal het aantal sporen verdubbelen en NMBS en spoorwegbeheerder Infrabel willen meteen ook de stationsomgeving herinrichten. Al sinds 1874 maakt het station deel uit van het dorpszicht. Maar de prentkaart uit de collectie van Rodenaar Gerald Dichtl toont voor één keer eens niet het station in Vlaamse neorenaissancestijl.

De prent biedt een uniek zicht op de overkant van de straat waar destijds een kolenhandelaar en een café gevestigd waren. Stationsomgevingen oefenden altijd al een aantrekkingskracht uit op handelaars. Zeker in Rode trok ze nijverheid aan, omdat er de eerste decennia ook een goederenstation was. De huizenrij links is intussen verdwenen. In 2010 werd ze gesloopt om plaats te maken voor het gewestelijk expresnet (GEN). Vandaag kan je als voetganger via een tunnel vlot aan de andere kant van het spoor geraken, maar in die tijd kon al het verkeer gewoon bovengronds oversteken.

De Stationsstraat was dan ook een belangrijke verbindingsweg, want van een Zoniënwoodlaan zoals we die vandaag kennen was helemaal geen sprake. Constant Theys, die in 1960 de geschiedenis van de gemeente in een boek neerschreef, had geen hoge dunk van de stationsbuurt, die volgens hem lange tijd onbelangrijk bleef. Theys haalde wel aan dat de Stationsstraat vóór de bouw van het station een ronduit gevaarlijke weg was die in de winter zelfs niet eens toegankelijk was en in de zomer 'ongezond' om te gebruiken. Maar door de extra drukte aan het station kon de gemeente niet anders dan investeren in een herinrichting van de straat. In 1876 zou de toenmalige Stationsweg een 'grote weg' worden. Over een afstand van 3,7 kilometer werden kasseien gelegd en dat voor een bedrag van 101.216 oude Belgische frank. Maar ook de jaren nadien waren er voortdurend verbeteringswerken nodig en moesten er herstellingen gebeuren.

Bart Kerckhoven

Isabelle A: van lekker beest naar Franse pop 'Toen ik Sandra Kim zag, wilde ik zangeres worden'

Isabelle A combineert de zomer van Tien om te zien met de winter van de culturele centra. Tussen de twee, tijdens de seizoensopener in GC de Boesdaalhoeve, mixt ze oude hits met akoestische covers die we leerden kennen via Liefde voor muziek en radiozender Joe. Isabelle à la française omarmt daarna een oude liefde.

Isabelle Adam (48) alias Isabelle A heeft er op de dijk van Westende net een Tien om te zien-repetitie opzitten als we haar via Zoom even videobellen. Het is als vanouds een hectische bedoening. Backstage deelt ze een kleedkamer met de dames van Def Dames Dope. 'Maar het voelt allemaal nog heel vertrouwd', lacht ze nadat ze *Hé Lekker beest* nog eens door de boxen heeft laten schallen. Enkele weken geleden zong ze hier haar zomersingle *Alleen Met jou*. Nu was het de beurt aan haar grootste hit. 'Het is een automatische geworden. Ik draai een knop om en *Hé Lekker beest* floept er uit. Maakt niet uit of ik het met of zonder band breng.'

'In de culturele centra is de sfeer natuurlijk heel anders', vervolgt de zangeres, die Gent intussen ingeruild heeft voor de Antwerpse Kempen. 'In de cc's luistert men echt naar mijn muziek. Hier is het meer een feestpubliek. Mensen

staan te zwaaien met de handen in de lucht. Vroeger was dat normaal voor mij en was net dat zittende, aandachtige publiek even wennen.'

Na de door corona deels gecancelde *De wereld van Bobbejaan*-tournee, waarvoor ze enkele songs in het Frans zong, volgde een Engelstalige tour langs de culturele centra als één van de ladies van Guy Swinnen. Voor het programma *Isabelle à la française* duikt ze begin volgend jaar (op 23 februari in CC De Meent) volop in de korf met Franstalige covers, waarmee ze twee jaar geleden opviel op radiozender Joe. 'Er zijn toen zoveel goede reacties gekomen dat we er nu een tournee aan koppelen.'

Grootvader

De keuze voor Frans repertoire was helemaal niet vreemd. 'Ik ben ermee opgegroeid en het is blijven hangen. Mijn vader keek altijd naar de Franse

televisie. De eerste liedjes die ik zong waren van Vanessa Paradis en natuurlijk van Sandra Kim. *J'aime la vie* gaf de doorslag. Toen ik haar dat op tv zag zingen, heb ik mijn moeder gezegd dat ik ook zangeres wilde worden én in het Frans wilde zingen.' Zo startte ze in het Vlaamse soundmixcircuit met een liedje van Sandra Kim: 'Ik koos voor *Envie de tout donner*, een mooi traag nummer uit haar debuutalbum. Later ben ik overgeschakeld op *On My Own* van Nikki Costa, een Engelstalig nummer. Het is maar omdat een manager me zei dat het als kind beter was om in het Nederlands te zingen dat ik dat ook ben beginnen doen. Ik presenteerde toen ook *TV Tam Tam* (waarin ze elke uitzending een liedje zong, tp). Dat is allemaal lang geleden, maar omdat ik ooit begonnen ben in het Frans voelt het nu heel natuurlijk aan.'

Het idee om opnieuw in het Frans te gaan zingen, kreeg concreet vorm na de dood van haar grootvader. 'Hij vroeg me weleens waarom ik nooit meer in het Frans zong. Ik heb hem nog gezegd dat ik dat eigenlijk wel een goed idee vond. In *Liefde Voor Muziek* (2017) zag ik mijn kans schoon en heb ik *Lepeltjesgewijs* van Bart Peeters laten vertalen. Dat werd *Dormir en cuillère*.' Later op Joe kwamen daar klassiekers van onder andere Axelle Red, France Gall en Noir Désir bij.

Randje

Ondanks haar carrière in de Vlaamse showbizz hebben ook muzikanten uit het pop- en rockmilieu haar hoog zitten. *Dormir en cuillère* was een vertaling van Dirk Dhaenens (van Derek & the Dirt). 'Maar ook Patrick Riguelle maakt nu vertalingen voor me, en misschien vraag ik het in de toekomst wel aan Axelle Red.'

'Er mocht altijd een randje zijn aan mijn muziek, en ik hield van variatie. Na *Hé Lekker beest* sneed ik op *Blank of zwart* een veel serieuzer thema aan.' Haar liveperformance vanuit het asielcentrum in Lint tijdens een legendarische *Panorama*-uitzending uit 1991, met op de achtergrond de Eigen Volk Eerst-kreten van protesterende Vlaams Blokpers, staat nog op velen hun netvlies gebrand. 'Het pop-rocknummer *Jij mag altijd op me rekenen* had een gitaarsolo van Eric Melaerts. In 2008 heb ik dan het album *De macht der gewoonte* met Alex Callier gemaakt en heeft Luc De Vos enkele

teksten voor me geschreven. Tom Pintens was er toen trouwens ook bij ... Het is triest. Ik denk dat ze hierboven in de hemel een feestje willen spelen.'

Jolie b  b  te

Toen men Isabella A in 2017 vroeg voor *Liefde voor muziek* heeft ze even getwijfeld: 'Het was al zo lang geleden dat ik nog iets voor tv gedaan had, en ik zag ook welke andere kleppers meededen. Uiteindelijk heb ik bandleider Jeroen Swinnen laten weten dat het oké was als ik zelf de richting mocht bepalen: ik wilde zeker een nummer brengen in het Frans   n in het Engels, iets    la Norah Jones ...' Zo werd Natalia's *Il've only begun to fight* helemaal uitgekleed. 'Ik had het met mijn dictafoon opgenomen in mijn badkamer, waar het mooi galmt, en meteen doorgestuurd naar Jeroen, die heel enthousiast was.' Onder *Le vent nous portera* van Noir Désir, dat ze bij Joe zong, kwam dan weer een beat. 'Dat nam ik op in de stijl van Benjamin Biolay, een van mijn favoriete Franse zangers.'

Om straks de overgang tussen Nederlands en Frans vlot te laten verlopen volgt nog een tweetalige single. Daarvoor werkte ze samen met Simon LeSaint, de drummer van Stromae. Plannen voor een Franstalig album zijn er niet, maar ze zou wel nog graag *Samen in dat donkere huis* van Gorki vertaald zien. 'Intussen ben ik superblij dat de ticketverkoop van *   la française* zo goed loopt en men dus ook naar een Isabelle A-concert wil zonder *Lekker beest*. Ik heb het weleens proberen te vertalen, maar dat lukte van geen kanten. Eric (Melaerts) maakte er ooit *Jolie b  b  te* van, maar dat viel dan weer niet te zingen.' (lacht)

Tom Peeters

Zaterdag 30 september
**Seizoensopener met
akoestische set van
Isabelle A**

MUZIEK

20 uur — GC de Boesdaalhoeve

Tickets: 22 euro (basis), 20 euro (abo), 10 euro (-26)

Meer info: www.deboesdaalhoeve.be

© Tine De Wilde

Brigitte Massaer 'Uitkijken naar de seizoensopener'

De Stuurgroep van GC de Boesdaalhoeve laat het gemeenschapscentrum bruisen. Wie zijn de leden ervan en waarom doen ze graag wat ze doen? We laten elke maand een lid van de Stuurgroep aan het woord. Deze maand is Brigitte Massaer aan de beurt.

Brigitte is nog maar net lid geworden van de Stuurgroep, maar dat maakt haar engagement niet minder groot. 'Ik ben het nieuwste lid van de Stuurgroep en voelde me meteen heel welkom', zegt ze. 'Jarenlang werkte ik als leerkracht Nederlands in een Franstalige school. Mijn werk was mijn hobby. Omdat ik met pensioen ging, kreeg ik meer vrije tijd en besloot ik om in mijn eigen gemeente een rol op te nemen in het sociale leven.' Dat sociale aspect kreeg Brigitte mee van thuis: 'Mijn moeder, Lea Debast, was destijds vrijwilligster bij Kind & Gezin en in De Boomgaard.'

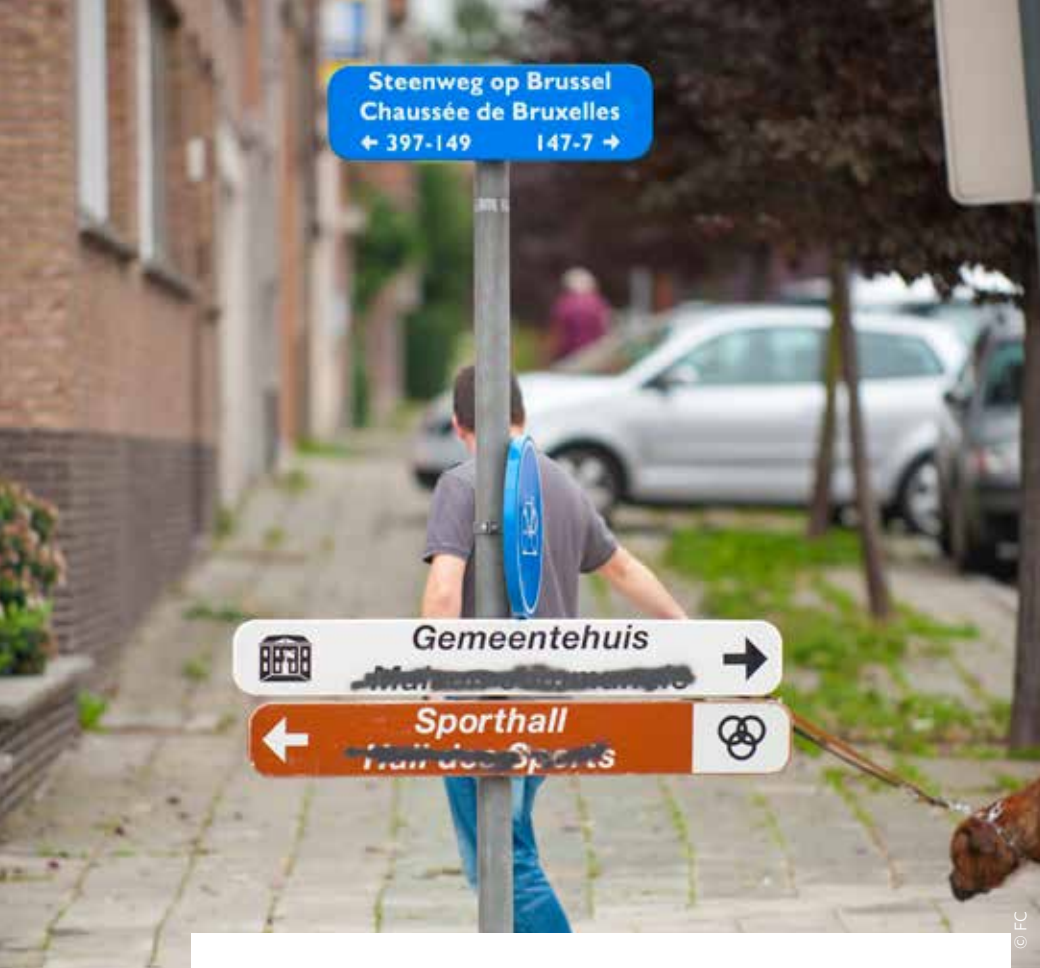
Je kan Brigitte al jaren tegen het lijf lopen in de Boesdaalhoeve. 'Ik ben een trouwe bezoeker van het gemeenschapscentrum', klinkt het. 'Ook met de kinderen kwamen we vaak langs voor voorstellingen en optredens. Sinds ik deel uitmaak van de Stuurgroep zie ik wat er zich hier achter de schermen afspeelt, en dat is heel boeiend.'

Brigitte wil in de Stuurgroep mee richting geven aan het culturele aanbod in de Boesdaalhoeve. 'Ik hou ervan om mee na te denken over de programmatie', legt ze uit. 'Want in een gemeenschapscentrum

als de Boesdaalhoeve is dat niet eenvoudig. Zo wil je Nederlandstaligen vergasten op een mooi aanbod en tegelijk anderstaligen naar het centrum krijgen. Zeker in deze tijden waarin de groep autochtone Rodenaren steeds kleiner wordt, is dat niet evident. Ik zet zo in zekere zin wel voort wat ik in mijn professionele carrière al deed. In de klas leerde ik mijn leerlingen de taal van mijn hart en via de Boesdaalhoeve hoop ik dat we ook veel mensen het Nederlands laten ontdekken. Tegelijk hoop ik dat we een jonger publiek kunnen aanspreken. Want ook dat is een uitdaging. De jonge generatie moet de weg vinden naar de Boesdaalhoeve. Zo kan je de gemeenschappen echt samenbrengen en iets opbouwen.'

Brigitte kijkt al uit naar eind september. 'De seizoensopener wordt een topper. Als bezoeker heb ik dat al verschillende keren meegemaakt. Dit keer help ik met de leden van de Stuurgroep mee. Het is een van de hoogtepunten voor de groep, en het enthousiasme van iedereen werkt aanstekelijk!'

Bart Kerckhoven

Nederlandstalige en Franstalige politici over het al dan niet uitdovende karakter van de faciliteiten. Volgens tal van Vlaamse politici zijn ze bedoeld als een tijdelijk, integratiebevorderend middel. Verwijzend naar de toenemende verfransing van de zes randgemeenten constateerde men aan Vlaamse kant echter dat Franstaligen zich in de randgemeenten vestigen omdat ze er door de faciliteiten verder in hun taal worden bediend. De staats hervorming van 1998 betoonde dan het bestaande faciliteitenregime in de grondwet, waardoor het slechts kan worden gewijzigd met een bijzondere tweederde meerderheid in het parlement en een gewone meerderheid in elke taalgroep. In elke taalgroep moet bovendien een meerderheid van de leden aan de stemming deelnemen.

Omzendbrieven en rechterlijke uitspraken

Aan een periode van relatieve rust over de taalfaciliteiten kwam een einde met de omzendbrief van 16 december 1997 van toenmalige Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden Leo Peeters (Vooruit). Faciliteitengemeenten stuurden vroeger hun Franstalige inwoners steeds opnieuw documenten in hun taal. Peeters stipuleerde dat formulieren bestemd voor het brede publiek, zoals aanslagbiljetten voor gemeentebelastingen, voortaan steeds eerst in het Nederlands verstuurd moesten worden. Franstaligen die een exemplaar in hun taal wilden ontvangen, moesten hiervoor elke keer een verzoek indienen. 'De Franstaligen die telkens opnieuw een beroep doen op de faciliteiten mogen immers geacht worden inmiddels de taal van het gebied voldoende te kennen of toch ten minste te aanvaarden in het Nederlands te worden aangesproken of aangeschreven. Faciliteiten kunnen niet dermate ruim worden geïnterpreteerd dat zij deze integratie uitsluiten', aldus de omzendbrief-Peeters, die even later werd gevolgd door een identieke omzendbrief voor de OCMW's van minister Luc Martens (CD&V).

Na deze omzendbrief was het op communautair vlak een tijd onrustig in de faciliteitengemeenten. De door Franstalige meerderheden bestuurde faciliteitengemeenten bleven de oproepingsbrieven sturen volgens taalaan-

Wat heeft zestig jaar faciliteiten ons gebracht?

Zestig jaar geleden werd in ons land de taalgrens vastgelegd en werden er in zes gemeenten van de Rand faciliteiten voor Franstaligen ingevoerd. Dat leidde tot felle protesten en straatacties. Ook vandaag werkt deze beslissing nog door in discussies over het taalgebruik in deze gemeenten. Waarover gaan die faciliteiten nu precies en hoe gaan we er vandaag mee om?

Na de definitieve vastlegging van de taalgrens in 1962 voerde de bestuurstaalwet van 2 augustus 1963 taalfaciliteiten in voor burgers in twaalf gemeenten in ons land met een taal minderheid van minstens 30 %. Ook de Franstaligen in zes randgemeenten rond Brussel – Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem – verwierven dergelijke faciliteiten.

De bestuurstaalwet bracht de zes gemeenten in eerste instantie onder in een eigen arrondissement, los van Brussel en de provincie Vlaams-Brabant. Het was pas met de staats hervorming van 1970 dat ze geïntegreerd werden in Vlaanderen. Na de splitsing van de provincie Vlaams-Brabant in 1995 werd een (Franstalige) adjunct van de gouver-

neur belast met de toepassing van wetten en verordeningen op het gebruik van talen in bestuurszaken en onderwijs in deze zes gemeenten.

Taalfaciliteiten stellen burgers in staat om hun taal – in het geval van de Rand gaat het om het Frans – te gebruiken in contacten met het lokale bestuur. De faciliteiten gelden overigens niet voor de bestuurders. Het Grondwettelijk Hof ordonneerde in 1998 dat deze faciliteiten geen afbreuk doen aan het principeel eentalig karakter van het taalgebied en dus in geen geval resulteren in tweetaligheid.

De relatieve tijdelijkheid

Omwille van vage wetgevende bepalingen en interpretaties ontstond er van meet af aan een meningsverschil tussen

horigheid, terwijl dat volgens de omzendbrief-Peeters aan alle inwoners – ook de Franstalige – eerst in het Nederlands moet gebeuren en pas daarna in het Frans als de betrokkene daarom vraagt. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 weigerde de Vlaamse Regering daarom de benoeming van de burgemeesters van Wezembeek-Oppem, Kraainem en Linkebeek goed te keuren. Ook in 2012 en 2018 werden enkele burgemeesters om die reden niet benoemd. In 2014 vernietigde de Raad van State echter de niet-benoeming van Veronique Caprasse (Kraainem) en in 2019 die van Pierre Rolin (Sint-Genesius-Rode), Frédéric Petit (Wezembeek-Oppem), Alexis Calmeyn (Drogenbos) en Yves Ghequière (Linkebeek).

Het verhaal duurt voort

Anno 2023 zijn Nederlandstalige en Franstalige politici het nog steeds niet eens over de toepassing van de omzendbrief-Peeters. Het ziet er naar uit dat het versturen van de oproepingsbrieven bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2024 opnieuw voor wat communautaire spanningen zal zorgen. Hoewel de Nederlandstalige kamer van de Raad van State in 2004 oordeelde dat de omzendbrieven de faciliteitenregeling correct interpreteerden, stelde de algemene vergadering van diezelfde Raad van State in 2014 en 2017 dat Franstaligen slechts één keer om de vier jaar moeten laten weten dat ze documenten in hun taal willen ontvangen. Met uitzondering van Wemmel riepen vijf van de zes faciliteitengemeenten hun Franstalige inwoners daarom op zich te laten registreren. Die taalregisters werden vernietigd door de Vlaamse overheid, maar in 2021 gaf de Raad van State de faciliteitengemeenten andermaal gelijk en vernietigde op zijn beurt de Vlaamse beslissingen. In januari 2023 maakte minister van Binnenlands Bestuur Bart Somers (Open VLD) bekend dat de Vlaamse Regering de problematiek van taalregisters voorlegt aan het Grondwettelijk Hof.

Luc Vanheerentals

Tijd voor de Gordel

De eerste zondag van september is het traditioneel Gordeldag in de Vlaamse Rand, en dat is op 3 september niet anders. De regio laat zich opnieuw van zijn mooiste kant zien aan wandelaars en fietsers.

De Gordel heeft dit jaar vertrekpunten in het provinciedomein van Huizingen en Kamp Kwadraat in Overijse. De Druivenstreek is deze keer de focusregio van het sportieve evenement. Vanuit Kamp Kwadraat in Overijse en vanuit het domein van Huizingen vertrekken telkens vier gratis fietstochten van 20, 40, 60 en 100 km. Huizingen fungeert ook als startplaats voor de Gordelklassieker van 125 km in peloton. In Kamp Kwadraat vertrekt dan weer de **Gordel Gravel**. 'Dat is een fietstocht van 52 of 77 km door het glooiende landschap en over de mooiste grindwegen van de Druivenstreek', vertelt Annelore Cleuren van mede-organisator Flanders Classics. 'Je rijdt onder meer door het prachtige decor van het park en Arboretum van Tervuren. Aan het sfeerpunt in Huldenberg kan je even stoppen voor een hapje en drankje.'

Virtueel spel

Wandelaars hebben tijdens de Gordel de keuze uit 5, 10 en 15 km vanuit Overijse en Huizingen. Aan de kortste wandeling van 5 km in het domein van Huizingen is een virtueel spel verbonden. 'Je brengt je smartphone of tablet mee en downloadt de QR-code bij de start', legt Cleuren uit. De app combineert *extended en augmented reality* met een oriëntatieloop. Je krijgt de opdracht om onderweg puzzelstukken te verzamelen die aan het eind van je wandeltocht een virtuele medaille vormen. Heel leuk om te doen voor families met kinderen vanaf 3 jaar.' Wie graag iets bijleert tijdens het wandelen, kan zich inschrijven voor een gratis gegidste wandeltocht van 9 km vanuit Kamp Kwadraat. Samen met een gids wandel je onder meer langs het Terlanenveld, waar tijdens de Tweede Wereldoorlog een

kamp voor Duitse krijgsgevangenen werd opgericht.

Nieuw: recreatieve looptocht

Dit jaar is er ook een looptocht vanuit Kamp Kwadraat. 'Dat is de **Gordel Trail**, die is helemaal nieuw in het aanbod. De recreatieve looptocht van 23 km gaat over onverharde wegen. Je legt hem in je eigen tempo af en ontdekt prachtige stukjes van het Zoniënwoud en het Marnixbos. In het sfeerpunt van Tervuren kan je even halhouden en genieten van een vleugje muziek. Langs het parcours voorzien we verschillende waterpunten.'

De Gordel staat elk jaar ook garant voor heel wat animatie voor groot en klein. In het domein van Huizingen is er onder meer een klauterparcours, een dierenhoek, volksspelen, een babydorp en een schmink- en smaakspektakel. Voor muziek-liefhebbers zijn er dit jaar drie podia waar onder meer Wim Soutaer en Jasper Erkens optreden. In Kamp Kwadraat zijn dat onder andere Günther Neefs en Soulbrothers.

'Deelnemen aan de Gordel kost je niets, behalve voor de pelotons', geeft Cleuren nog mee. 'Toch is het belangrijk dat je registreert als je mee fietst of wandelt. Zo ga je verzekerd op pad, maak je kans op leuke prijzen én planten we in ruil voor je deelname een boom. Wie alleen voor de animatie komt, hoeft zich niet te registreren.' (TD)

Alle informatie over de wandel- en fietstochten en de animatie tijdens de Gordel op zondag 3 september vind je op www.degordel.be.

BUURTEN is een uitgave van het gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve en vzw 'de Rand'. Buurten komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. REDACTIERAAD Jan Decuyper, Gerald Dichtl, Greet Lebleu, Anne Sobrie, Hanne Thijs, Liesbet Vermaelen, Heidi Wauters VORMGEVING heartwork.be, FOTOGRAFIE Tine De Wilde, DRUK Drukkerij Van der Poorten EINDREDACTIE Guy Bourgeois, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, guy.bourgeois@derand.be HOOFDREDACTIE Geert Selleslach,

02 456 97 98, geert.selleslach@derand.be REDACTIEADRES GC de Boesdaalhoeve, Toekomstlaan 32 B, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel. 02 381 14 51, info@deboesdaalhoeve.be, www.deboesdaalhoeve.be VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Jo Van Vaerenbergh, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel. Buurten wordt ondersteund door de afdeling Sint-Genesius-Rode/Beersel van de Orde van den Prince. ARCHIEF Je vindt deze editie en het volledige archief van buurten op de website www.deboesdaalhoeve.be.

BEELD

uit Rode

De jaarmarkt van Rode is in zicht,
ook de kermis komt met heel wat kleur en licht.
Een feest in Sint-Genesius-Rode's straten,
overall mensen die samen lachen en praten.

Tekst en beeld: Hanne Thijs

